Giants of Halachah #1: After the Gemara

R' Mordechai Torczyner – <u>torczyner@torontotorah.com</u>



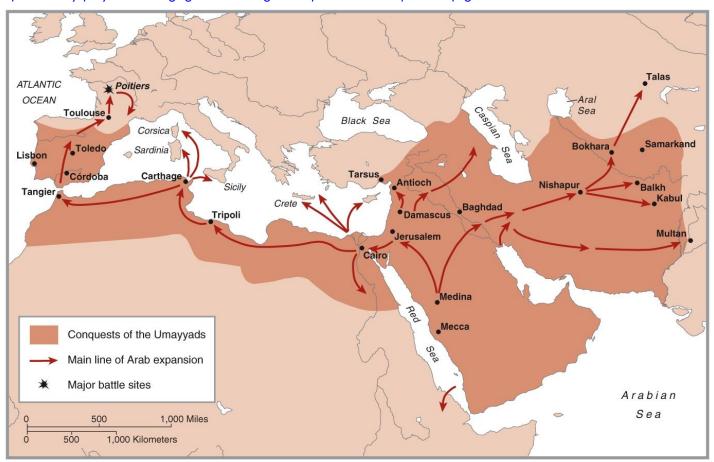
At the end of the period of the gemara

1. Josephus, Wars of the Jews (Whiston edition) II 16:4

[T]he danger concerns not those Jews that dwell here only, but those of them which dwell in other cities also; for there is no people upon the habitable earth which have not some portion of you among them, whom your enemies will slay, in case you go to war, and on that account also; and so every city which hath Jews in it will be filled with slaughter for the sake of a few men, and they who slay them will be pardoned...

2. The 7th century Mediterranean

http://faculty.polytechnic.org/gzetlian/images/maps/muslimconquestsmap.gif



3. Talmud, Bava Metzia 86a

רבי ורבי נתן סוף משנה, רב אשי ורבינא סוף הוראה:

Rebbe and Rabbi Natan conclude the Mishnah, Rav Ashi and Raveina conclude Hora'ah.

4. Rabbi Elchanan Wasserman, Kuntrus Divrei Sofrim 2

קיבוץ כל חכמי ישראל או רובן בכל מקום שהם הם בית דין של כל ישראל מאליהן וע"כ עליהן אמרה תורה "אל השופט אשר יהיה בימים ההם"... חתימת המשנה היה גם כן בקיבוץ כל חכמי ישראל או רובן אשר להן הכוח של בית דין הגדול, ואסר לשום אדם לחלוק עליהן בלתי אם יש גם להחולקין כח של בית דין הגדול.

The gathering of all or most of the sages of Israel, anywhere, is automatically the rabbinical court of all Israel. Regarding them the Torah says, "[Go] to the judge who will be there at that time"... The sealing of the mishnah was also with a gathering of all or most of the sages of Israel, such that they had the power of the great rabbinical court. They prohibited everyone from disputing with them, unless those who disputed would also have the strength of the great rabbinical court.

5. Rav Sherira Gaon (10th century Iraq), Iggeret Rav Sherira Gaon 79 and 107, רבנן סבוראי

עט. ובתר הכי אף על גב דודאי הוראה לא הות, הוו סבוראי דמפרשי פירושי דמקרבי להוראה ואקרי אנהו רבנן סבוראי. וכל מאי דהוה תלי וקאי פרשוה, כגון רב רחומי ורבה ורב יוסף ורב אחאי מבי חתים, דאמרינן בהמביא גט ממדינת הים (גיטין ז, א) וצקלג וכו'. ובי חתים היא עיר בסביבי נהרדעא. ורב רבאי מרוב, דמפרש במסכת סנהדרין (מג.)... וגם רוב עירו של רב רבאי היתה בסביב ישיבות נהרדעא היא. ואמרי רבנן דרב רבאי גאון הוה ואוריך שניה טובא.

וכמה סברי אקבעו בגמ' דאנון מרבנן בתראי כגון רב עינא ורב סימונא. ונקטינן מן הראשונים דגמרא דהאשה נקנית בג' דרכים דתנינן ברישא מנא הני מילי וכו' עד בכסף מנא לן (ג:), כלהו אינך פרוקי וקושיי דמתרצי בגמ', רבנן בתראי סבוראי תרצינהו וקבעינהו.... קז. ורובא דרבנן סבוראי שכיבו בשנים מועטות, דהכי פרשו גאונים בספרי זכרוניהם בדברי הימים:

- בשנת תתט"ו שכיב רבנא סמא בריה דרבנא יהודאי בסיון. ואמרין דדיינא דבבא הוה.
 - . ובחד בשבא דהוא ארבע באדר שנת תתי"ו שכיב רב אחאי בר רב הונא
 - ובניסן דשתא דא שכיב רב רחומי ואית דמחלפין רב רחומאי.
 - ובשנת תתי"ז בכסלו שכיב רב שמואל בר יהודה דמן פומבדתיא.
 - ובאדר שכיב רבינא בר אמוציא.
 - ובשנת תתי"ט שכיב רב הונא ריש גלותא.
 - ובשנת תתכ"ב ביום כפור הוה זעפא ושכיב רב אחאי בריה דרבה בר אבוה.
 - ובשנת תתכ"ו שכיב רב תחנא ומר זוטרא בני רב חיננא.

ואשתייר רבה יוסף גאון במתיבתין כמ' שנין. ובתר הכי רב עינא בסורא ורב סימוניה בפומבדיתא. ובתר הכי רב רבאי מרוב, ומן מתיבתא דילן הוה ואמרין דגאון הוה.

79: And after that, even though this certainly was not *hora'ah*, there were Savorai who explained explanations and were close to *hora'ah*. They were called Rabbanan Savorai. And they explained anything that was uncertain, like Rav Rechumi and Rabbah and Rav Yosef and Rav Achai from Bei Chatim, mentioned in Gittin 7a, and Bei Chatim was a city near Neherdaa. And Rav Rabbai from Rov, seen in Sanhedrin 43a... And Rov, the city of Rav Rabbai, was around the yeshivot in Neherdaa. And the Sages said that Rav Rabbai was a Gaon, and he lived a long time.

And some ideas were established in the gemara from the later Rabbis, like Rav Eina and Rav Simona. And we have received from the early ones that the gemara in the first chapter of Kiddushin regarding the three methods [of kiddushin], from the beginning until 3b, all of those questions and answers addressed in the gemara, the Rabbanan Savorai addressed them and established them...

107: And most of the Rabbanan Savorai died in a short time, for so the Gaonim explained in their books of recollections and chronicles:

- In the year 815 (504 CE) Ravna Sama son of Ravna died, in Sivan. They say he was the Judge of the Gate.
- On Sunday, the fourth of Adar 816 (505) Rav Achai bar Rav Huna died.
- In Nisan of this year Ray Rechumi died; some change it to Ray Rechumai.
- In Kisley 817 (506) Ray Shemuel bar Yehudah of Pumbedita died.
- In Adar Raveina bar Amutzia died.
- In 819 (508) Ray Hung the Exilarch died.
- In 822 (511), on Yom Kippur, there was rage, and Rav Achai son of Rabbah bar Avuha died.
- In 826 (515), Rav Tachna and Mar Zutra, sons of Rav Chinina, died

Rabbah Yosef remained Gaon in our yeshiva for forty years. After that, Rav Eina was Gaon in Sura and Rav Simona was Gaon in Pumbedita. And then Rav Rabbai from Rov; he was from our yeshiva, and they say he was Gaon.

Parshah Questions: Ki Tetze

• Devarim 21:18-20 What is the reward for learning about the ben sorer umoreh?

• Devarim 22:8 Isn't a *ma'akeh* a violation of trust in Hashem?

Devarim 22:10
Why is it wrong to yoke an ox and a donkey together?